

NOTAT

Miljø- og Fødevareministeriet
Naturstyrelsen

Jura
J.nr. NST-100-00098
Den 29. februar 2016

Høringsnotat

vedrørende

**Udkast til forslag til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) samt udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om anvendelse af Danmarks undergrund, lov om fremme af vedvarende energi og forskellige andre love.
(Konsekvensændringer som følge af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM))**

Lovudkastene blev sendt i ekstern høring hos en bred kreds af myndigheder og organisationer m.v. den 14. september 2015 med frist for at afgive høringssvar den 19. oktober 2015.

Naturstyrelsen har modtaget i alt 40 høringssvar, hvoraf 12 organisationer oplyser, at man ikke har bemærkninger til lovudkastene.

Følgende høringsparter har fremsendt bemærkninger til udkastet til lovforslagene: Advokatrådet, Asfaltindustrien, Brancheforeningen for Biogas, By & Havn, CO-Industri, Danmarks Naturfredningsforening (DN), Dansk Akvakultur, DI –Dansk Industri, Dansk Ornitologisk Forening (DOF), Danske Havne, Danske Regioner, Danske Råstoffer, Den Danske Landinspektørforening, Det Danske Center for Miljøvurdering (DCEA), DONG Energy, Foreningen Bæredygtige Byer og Bygninger, Foreningen af rådgivende Ingeniører (FRI), Friluftsrådet, Gladsaxe Kommune, HOFOR A/S, Kommunernes Landsforening (KL), Landbrug & Fødevarer, Lægemiddelindustri foreningen (Lif), Olie Gas Danmark (OGD), Vindmølleindustrien, Århus Kommune, professor Helle Tegner Anker og Gert Johansen.

Følgende høringsparter har oplyst, at de ingen bemærkninger har til udkastet til lovforslagene:

Arbejdsgiverne, Dansk Bilbrancheråd, Danske Kloakmestre, Danske Vandværker, Danske revisorer (FSR), Forenede Danske Antenneanlæg (FDA), Dommerforeningen, GEUS, Human Rights, Realkreditankenævnet, Syddansk Universitet og Aalborg Universitet.

Svarene har især berørt følgende punkter:

1. Generelt om en samlet miljøvurderingslov
2. Gennemgående temaer i høringssvarene
 - 2.1. Overimplementering
 - 2.2. Tidsfrister i lovforslaget
3. Emner vedrørende lovforslagets formål, anvendelsesområde m.v.
 - 3.1. Formålsbestemmelsen
 - 3.2. Samspelet mellem miljøvurdering og VVM
 - 3.3. Forholdet til andre direktiver
 - 3.4. One stop shop
 - 3.5. Undtagelsen af projekter, hvor Transport- og Bygningsministeriet er bygherre samt lov om husdyrbrug
 - 3.6. Anlægslove
4. Emner vedrørende miljøvurdering af planer og programmer
 - 4.1. De omfattede planer og programmer
 - 4.2. Høringsregler
5. Emner vedrørende miljøvurdering af konkrete projekter
 - 5.1. Projektbegrebet
 - 5.2. Kompetence
 - 5.3. Screening
 - 5.4. Samtidighed i sagsbehandlingen
 - 5.5. Høring i forbindelse med screening
 - 5.6. Bagatelgrænser/tærskelværdier
 - 5.7. Beskrivelsen af screeningspligtige projekter
 - 5.8. Afgrænsning af miljøkonsekvensrapportens indhold (scoping)
 - 5.9. Kompetente eksperter
 - 5.10. Overvågning og revurdering af VVM-tilladelsen
 - 5.11. Digitalisering
 - 5.12. Offentliggørelse af udkast til VVM-tilladelse
6. Emner vedrørende de administrative bestemmelser
 - 6.1. Udpegning af berørte myndigheder
 - 6.2. Armslængde
 - 6.3. Forældelse af screeningsafgørelser og VVM-tilladelser
 - 6.4. Gebyr
 - 6.5. Adgang til ejendom
 - 6.6. Klagereglerne
 - 6.7. Straffebestemmelser
7. Supplerende emner og ønsker fra interessenterne
 - 7.1. Anbefalinger til indholdet af bekendtgørelser og vejledninger
 - 7.2. Konkrete beregninger i lovforslaget
 - 7.3. Over-/underimplementering af VVM-reglerne i anden lovgivning
8. Bilagene
 - 8.1. Generelle bemærkninger
 - 8.2. Listepunkter, der udgår af bilag 1
 - 8.3. Listepunkter, der ændres på bilag 1
 - 8.4. Listepunkter, der udgår af bilag 2
 - 8.5. Listepunkter, der ændres eller tilføjes på bilag 2
9. Bemærkninger til enkelte listepunkter
 - 9.1. Bemærkninger til bilag 1
 - 9.2. Bemærkninger til bilag 2

Foruden de ændringer, der fremgår af dette notat og de lovtekniske justeringer, som høringssvarene har givet anledning til, er der foretaget justeringer i lovforslaget bl.a. efter drøftelser med Justitsministeriet, herunder en lovteknisk

bearbejdning, der blandt andet har medført en ændret nummerering af visse paragraffer i forhold til høringsudgaven af 14. september 2015.

I det følgende gennemgås de væsentligste hørings svar til de ovennævnte punkter og Miljø- og Fødevareministeriets kommentarer hertil. Ønskes der detaljerede oplysninger om hørings svarenes indhold, henvises der til de fremsendte hørings svar.

1. Generelt om en samlet miljøvurderingslov

Helt generelt hilser mange af høringsparterne en forenkling/sammenskrivning af reglerne om miljøvurdering af planer og programmer og miljøvurdering af konkrete projekter (VVM) velkommen, men nogle bl.a. DI, Landbrug & Fødevarer, DCEA, professor Helle Tegner Anker, og FBBB mener dog, at lovforslaget ikke høster det fulde potentiale ved sammenskrivningen.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar
Der henvises til afsnit 2.3.

2. Gennemgående temaer i hørings svarene

2.1. Overimplementering

Navnlig Landbrug & Fødevarer og DI har en række tekstnære kommentarer til lovforslaget, som bygger på en direkte sammenligning af direktivernes ordlyd og lovforslagets ordlyd.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar
Hertil skal det bemærkes, at lovforslaget som udgangspunkt er en hovedlov, der implementerer direktiverne vedrørende miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter. Begge direktiver har til formål at vurdere de miljømæssige konsekvenser med henblik på at sikre, at disse inddrages i beslutningen om, hvorvidt de skal gennemføres/tillades. Kun VVM-direktivet har jævnligt undergået ændringer og opdateringer siden direktivet første gang trådte i kraft i 1985. Derfor er direktiverne ikke enslydende, men de afspejler som nævnt begge hensynet til at afdække de miljømæssige konsekvenser, forinden den endelige beslutning træffes. Det medfører, at når en lov, som den her foreslåede, skal indarbejde de to direktiver, vil der være ordlydsmæssige differencer, som lovforslaget ikke kan tage højde for. Hvis der skulle tages højde for sådanne forskelle, ville lovforslaget bl.a. skulle have to formålsbestemmelser. Hermed ville en samlet miljøvurderingslov ikke give et bedre overblik eller en forenkling af reglerne. Det tilføjes, at den sammenskrivning, der foreslås, ikke i sig selv indebærer en indholdsmæssig overimplementering af de to direktiver, der ligger til grund for lovforslaget.

Til spørgsmålet om overimplementering af projekttyperne i forhold til VVM-direktivets bilag 1 og 2 henvises der til bemærkningerne nedenfor under punkt 8.

2.2. Tidsfrister i lovforslaget

Miljøvurdering af planer og programmer: 'passende tidsfrist' for høring af berørte myndigheder og offentligheden
Advokatrådet, Ole Gas Danmark, Landbrug & Fødevarer og DCEA udtrykker alle bekymring for anvendelsen af den ubestemte frist.

Miljøvurdering af konkrete projekter: 'Mindst 30 dage' for høring af offentligheden

DN, DOF, Friluftsrådet, CO-industri og Friluftsrådet finder det urimeligt, at høringsperioden nedsættes med halvdelen og opfordrer til, at den gældende høringsfrist på 8 uger opretholdes.

Olie Gas Danmark, Landbrug & Fødevarer og Brancheforeningen for biogas opfordrer til, at der fastsættes konkrete tidsfrister.

KL bemærker, at der med minimumsfristen må forventes et pres fra virksomhederne om kortest mulig høringsfrist selv i de sager, hvor der er meget komplicerede miljøkonsekvensrapporter.

Dansk Akvakultur og Vindmølleindustrien bifalder den nedsatte høringsfrist og forventer, at høringsfristerne vil blive fastsat så kort som muligt.

Miljøvurdering af konkrete projekter: Tidsfrist for myndighedens afgørelse om tilladelse

Landbrug & Fødevarer, Olie Gas Danmark og Dansk Akvakultur opfordrer til, at der fastsættes konkrete tidsfrister.

Vindmølleindustrien påpeger, at tidsfristen bør fremgå af kommunernes servicemål for de enkelte sagstyper og bør meddeles ansøger.

Miljøvurdering af konkrete projekter: Afgrænsning af miljøkonsekvensrapportens indhold (scoping)

DN, DOF, Friluftsrådet, CO-industri og DCEA finder, at høringsfristen på højst 14 dage forringer borgerinddragelsen og vurderer, at fristen er i strid med Aarhus Konventionen. Det anbefales enten at være mindst 14 dage eller en 4 ugers frist.

KL anbefaler en høringsfrist på 4 uger.

DI finder, at en høringsperiode på 14 dage er tæt på illusorisk.

Miljø- og Fødevarerministeriets kommentar

De beskrevne tidsfrister i udkastet til lovforslag er en direkte implementering af direktivernes ordlyd – bortset fra høringsfristen i forbindelse med scoping. Ved fastsættelse af frister i de konkrete tilfælde vil det vil være op til myndigheden at fastsætte længden af den konkrete frist i forhold til den konkrete plan/program. Fastsættelsen af høringsfristen skal i de konkrete tilfælde give de berørte myndigheder og offentligheden mulighed for at forberede sig og opnå reel indflydelse. Det indebærer f.eks. at myndigheden ved fristfastsættelsen skal tage højde for kompleksiteten og omfanget af det konkrete projekt, ligesom der ved fastsættelsen af fristen skal tages hensyn til om høringen finder sted i længere ferieperioder, f.eks. sommer- og juleferie. På baggrund af høringssvarene er minimumsfristen på 30 dage i høringsudkastet for høring af offentligheden over miljøkonsekvensrapporten i lovforslaget ændret til 8 uger.

I det omfang det er muligt for myndigheden at fastsætte en konkret frist for myndighedens afgørelse om tilladelse, eksempelvis med udgangspunkt i kommunens servicemål for den konkrete projekttype, stiller lovforslaget sig ikke i vejen for denne tilgang under forudsætning af, at minimumsfristen på 30 dage for høring over konkrete projekter overholdes.

Med hensyn til kritikken af den foreslåede høringsfrist på maksimum 14 dage i forbindelse med afgrænsning af miljøvurderingen af konkrete projekter, skal det bemærkes, at det fremgår af forarbejderne til planlovens bestemmelser om indkaldelse af forslag og ideer til kommunalplanlægning, som tidligere har været afsat for scoping af miljøvurderinger, at høringsfristen er mindst 14 dage. Ministeriet vurderer, at en høringsfrist på 14 dage i mange tilfælde vil være tilstrækkelig, men anerkender, at der kan være tilfælde, hvor der kan være behov for at fastsætte en anden høringsfrist, hvis der foreligger særlige

omstændigheder. Lovforslaget er derfor ændret således, at fristen er 14 dage med mulighed for fravigelse. Hermed finder ministeriet, at der også er taget hensyn til Aarhus Konventionens regler om offentlighedens inddragelse.

Endvidere vil der i en kommende vejledning om administration af loven blive givet yderligere vejledning om fristfastsættelse

3. Emner vedrørende lovforslagets formål, anvendelsesområde mv.

3.1. Formålsbestemmelsen

DI mener, at det bør fremgå af formålsparagraffen, at de to procedurer – miljøvurdering af planer og programmer og miljøvurdering af konkrete projekter (VVM) – så vidt muligt skal sammentænkes i de konkrete sager.

KL mener, at hensynet til offentligheden bør indgå i formålsbestemmelsen.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Lovforslaget omfatter mange forskellige projektyper og til vurderingen af disse, er der fastsat flere forskellige procedurer. Det er ikke i alle tilfælde, at et ønsket projekt indebærer både en vurdering af en plan/program og en vurdering af det konkrete projekt. Forslaget imødekommes derfor ikke, men herudover er Miljø- og Fødevareministeriet enig i, at procedurerne så vidt muligt bør samtænkes. Der er derfor også foreslået en bemyndigelse i lovforslagets § 7, stk. 2, til at fastsætte nærmere regler om samkøring af miljøvurdering af planer og programmer og VVM-vurderingerne. Interessenterne vil via VVM-arbejdsgruppen blive inddraget i arbejdet hermed.

KL's forslag om at inddrage offentligheden i formålsbestemmelsen kan Miljø- og Fødevareministeriet tilslutte sig set i lyset af, at en central del af procedurerne netop forudsætter inddragelsen af offentligheden. Forslaget efterkommes derfor.

3.2. Samspillet mellem miljøvurdering og VVM

DI og Vindmølleindustrien ønsker et mere integreret samspil mellem miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter.

Miljøvurderingsprocessen for planer og programmer bør være den, hvor langt det meste arbejde pågår med undersøgelse af de konkrete indvirkninger på miljøet. Derfor vil denne proces med fordel kunne danne grundlag for bygherrens beslutning om det konkrete projekt.

FRI ønsker, at sammenskrivningen af de to regelsæt havde ført til en reel sammenskrivning. Som eksempel nævnes, at bestemmelserne om screening og scoping i afsnit II og III bør fremgå af de generelle afsnit.

KL bemærker, at det ikke fremgår af lovforslaget, om det er kommunerne, der koordinerer afgørelser fra henholdsvis miljøvurdering mv. af planer og programmer og miljøkonsekvensvurdering af konkrete projekter.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Til ønsket om at lade miljøvurderingen af planen eller programmet rumme hovedparten af de konkrete miljøundersøgelser bemærkes det indledningsvist, at langt fra alle konkrete projekter forudsætter en plan eller et program. Dernæst skal det bemærkes, at det fremgår eksplicit af lovforslagets § 6 (høringsudkastets § 5), at en miljøvurdering af en plan eller et program ikke træder i stedet for en vurdering af det konkrete projekt. Det vil således kræve en ændring af direktiverne, hvis miljøvurderingen af planen eller programmet hovedsagligt skal træde i stedet for vurderingen af det konkrete projekt. Såfremt miljøvurderingen af planen eller programmet foregår i umiddelbar tilknytning til ansøgningen om etablering mv. at et konkret projekt (typisk en

projektlokalplan), vil dele af miljøvurderingen af planen kunne genbruges, såfremt det er opdaterede oplysninger, der er relevante for det konkrete projekt. Muligheden for sammenskrivning af processkridt (screening og scoping/afgrænsning af miljøvurderingerne) har været overvejet, men selv om benævnelserne er de samme, er det grundlæggende administrative processer, der i mange tilfælde foretages på meget forskellige stadier af et givet projekt. Derfor er det vurderet mest hensigtsmæssigt at holde bestemmelserne adskilt i lovforslaget.

Med hensyn til KL's bemærkning om, at det ikke fremgår, hvem der koordinerer en miljøvurdering af planer og programmer og miljøvurdering af konkrete projekter, bemærkes, at bestemmelser herom vil blive fastsat i den bekendtgørelse, som nærmere udmønter reglerne herom, jf. lovforslagets § 7, stk. 2 (høringsudkastets 6, stk. 2). Endvidere foreslås i et nyt § 7, stk. 3, at miljø- og fødevareministeren bemyndiges til efter forhandling med vedkommende ressourceminister at fastsætte regler om koordinering af myndighedskompetence i sager vedrørende konkrete projekter. Som eksempel kan nævnes projekter, der indebærer koordinering mellem flere VVM-myndigheder som følge af projektets beliggenhed både på land og på havområdet eller i flere kommuner.

3.3. Forholdet til andre direktiver

DN, DOF og CO-industri finder, at lovforslaget helt mangler at forholde sig til samspillet med omgivelsesdirektiverne (National Emission Ceilings Directive (NEC-direktivet), Vandrammedirektivet, Forordning om dioxin og luftkvalitetsdirektivet).

DCEA opfordrer til, at habitatdirektivet inddrages i lovforslaget.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Miljøvurderingsdirektivet, VVM-direktivet og habitatdirektivet har flere elementer vedrørende miljøvurderinger, som har samme funktioner, men grundlæggende er de to førstnævnte direktiver procesdirektiver, der sikrer inddragelsen af relevante oplysninger og interessenter i beslutningsprocessen. Habitatdirektivet derimod rummer et ubetinget krav om, at der ikke må gives tilladelser o. lign. til aktiviteter, medmindre skade på Natura 2000-områder kan udelukkes. Habitatdirektivet har således et selvstændigt indhold i forhold til vurderingen.

For så vidt angår de øvrige direktiver danner de rammen for den regulering, som det konkrete projekt i øvrigt skal overholde/søge dispensation fra. De hører med til det relevante oplysningsgrundlag, som skal afdækkes i forbindelse med udarbejdelsen af en miljøkonsekvensvurdering i det omfang, direktiverne og den nationale implementering gør det relevant og muligt at inddrage direktiverne i undersøgelserne.

3.4. One stop shop

Danske Havne, Landbrug & Fødevarer og KL roser bestræbelserne på at etablere en one stop shop og opfordrer dels til en stærk interessentinddragelse, når bemyndigelsen skal udnyttes, dels til at den nærmere udformning af one stop shop tager udgangspunkt i de tilgange til myndighedsbehandling, der allerede i dag anvendes i kommunerne.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

De nærmere regler for one stop shop vil blive udmøntet i en bekendtgørelse, jf. lovforslagets § 7, stk. 1 og 2 (høringsudkastets § 6, stk. 1 og 2). Udarbejdelsen af bekendtgørelsen vil tage udgangspunkt i den vejledning, som EU-Kommissionen er forpligtet til at udarbejde om dette spørgsmål, og interessentinddragelse vil

også ske på dette punkt, således at det sikres, at sådanne procedurer fungerer bedst muligt i praksis inden for rammerne af lovgivningen.

3.5. Undtagelsen af projekter, hvor Transport- og Bygningsministeriet er bygherre samt lov om husdyrbrug

Flere høringssvar indeholder ønske om, at hele Transport- og Bygningsministeriets ressort omfattes af lovforslaget, se således Advokatrådet, DN, DOF, Friluftsrådet, CO-industri og DCEA.

Miljø- og Fødevareministeriets og Transport- og Bygningsministeriets kommentar

En konsekvens af det ændrede VVM-direktiv og nærværende lovforslag er som udgangspunkt, at også anlægsprojekter omfattet af Transport- og Bygningsministeriets lovgivning, herunder projekter, der vedtages ved anlægslov, vil være omfattet af lovforslaget, medmindre andet følger udtrykkeligt af Transport- og Bygningsministeriets lovgivning.

Transport- og Bygningsministeriet ønsker imidlertid ikke, at den danske tradition for at vedtage større statslige vej- og jernbaneprojekter i en demokratisk proces, dvs. ved vedtagelse af Folketinget ved anlægslov, skal bortfalde, som følge af ændringen af VVM-direktivet. Hertil kommer, at VVM-procedurerne i forhold til økonomi, tidsplaner, projektstyring samt øvrig tilrettelæggelse har nær sammenhæng med den øvrige regulering af anlægsprojekterne, herunder gældende regler om byggelinjer, forundersøgelser, fremrykket ekspropriation, midlertidig og permanent ekspropriation. Derfor finder Transport- og Bygningsministeriet det mest hensigtsmæssigt, at reguleringen af VVM-proceduren for sådanne projekter samles i Transport- og Bygningsministeriets sektorlovgivning.

3.6. Anlægslove

DN, DOF, CO-industri m.fl. anfører, at det ikke generelt er offentlig høring af anlægslove, der er undtaget lovforslaget, men alene anlægslove, der i detaljer fastlægger et projekt.

DCEA anfører, at undtagelsen af offentlige høringer er i overensstemmelse med VVM-direktivet, men det er i strid med Aarhus Konventionen.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Ministeriet er enig, at det alene er anlægslove, der i detaljer fastlægger et projekt, som undtages, og lovforslagets § 4, stk. 2, er rettet i overensstemmelse hermed.

Grunden til, at offentlige høringer er undtaget efter VVM-direktivet er, at høringerne erstattes af den parlamentariske behandling. I Danmark er der imidlertid tradition for, at miljøkonsekvensrapporter sendes i høring forud for udarbejdelsen af et lovforslag. Denne praksis tilsigtes ikke ændret, og lovforslaget er derfor ikke i strid med Århuskonventionen.

4. Emner vedrørende miljøvurdering af planer og programmer

4.1. De omfattede planer og programmer

Landbrug & Fødevarer ønsker en definition på planer og programmer.

DN, DOF, CO-industri og DCEA peger på, at afgrænsningen i lovforslagets § 9, stk. 2, nr. 1, bør justeres med henblik på at gøre det klart, hvad der lægges vægt på i bestemmelsen. Med hensyn til § 9, stk. 2, nr. 2, finder DN, DOF og CO-industri at bestemmelsen indskrænker den nuværende formulering, dvs. screening af planer, der i øvrigt anses for at have en indvirkning på miljøet.

KL bemærker, at omfanget af de planer og programmer, der skal miljøvurderes, er steget, nu da lovforslaget tager udgangspunkt i VVM-regelsættets bilag 1 og 2 og ikke de bilag, der fremgår af den gældende lov om miljøvurdering. KL foreslår, at det fremgår af bestemmelsen, at der ikke tilsigtes flere vurderinger end dem, der sker i dag.

Helle Tegner Anker konstaterer, at der i lovforslagets bemærkninger lægges op til at videreføre den gældende afgrænsning af planer og programmer; en afgrænsning, der kan give anledning til usikkerhed om rækkevidden af kravet om miljøvurdering navnlig i forbindelse med administrative bestemmelser og omfanget og indholdet af formelle krav til udarbejdelsen af sådanne bestemmelser.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Planer og programmer er afgrænset ved lovforslagets anvendelsesområde, jf. § 2 nr. 1, og de generelle undtagelserne hertil i § 3. Lovforslagets § 8 (høringsudkastets § 9) indeholder en yderligere detaljering af de relevante planer og programmer med henblik på at afgrænse, hvornår de pågældende planer altid skal underkastes en miljøvurdering, og hvornår de kun skal miljøvurderes, hvis myndigheden konkret har vurderet (screening), at disse kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

Såvel DN, DOF, CO-industri og DCEA som Helle Tegner Anker rejser bekymring i forhold til afgrænsningen af planer og programmer, men med modsatrettede konklusioner. Det er Miljø- og Fødevareministeriets opfattelse, at lovforslagets formulering er i overensstemmelse med miljøvurderingsdirektivets definitioner og afgrænsninger af planer og programmer, og bortset fra at tydeliggøre formuleringen af lovforslagets § 8, stk. 2, nr. 1, samt at præcisere bemærkningerne til § 2 og § 8 med henblik på at undgå tvivl om rækkevidden af bestemmelserne, giver bemærkningerne ikke anledning til ændringer.

Med hensyn til KL's ønske om, at lovforslaget ikke giver anledning til flere miljøvurderinger af planer og programmer, skal det bemærkes, at miljøvurderingsdirektivet forudsætter en opdatering af de omfattede projekttyper, således at listen er den samme som i VVM-direktivet. Derudover kan der ikke ved lov afskæres miljøvurderinger, som efter miljøvurderingsdirektivet og dermed også lovforslaget skal foretages. Ministeriet er imidlertid enig i, at afgrænsningen af, hvilke planer og programmer der er omfattet af lovforslaget er vanskelig. Ministeriet forventer derfor, at der i forlængelse af lovforslagets vedtagelse vil blive udarbejdet en vejledning om miljøvurdering af planer og programmer, som vil blive revideret efterhånden som erfaringerne høstes.

4.2. Høringsregler

Advokatrådet påpeger, at det ikke fremgår af lovforslaget, at der skal fastsættes en passende frist for offentlighedens fremsættelse af bemærkninger i § 32, stk. 2.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Miljø- og Fødevareministeriet er enig med Advokatrådet i, at dette mangler i lovforslaget, som er ændret i overensstemmelse hermed.

5. Miljøvurdering af konkrete projekter

5.1. Projektbegrebet

Helle Tegner Anker bemærker, at projektbegrebet i lovforslaget lægger sig op ad direktivet, bortset fra, at nedrivning er tilføjet. Helle Tegner Anker påpeger, at nedrivning ikke er en selvstændig projekttipe under bilag 1 og 2, men at nedrivning kan indgå i vurderingen af fx 'anlægsarbejder i byzone'.

Bemærkningerne til lovforslaget bør afspejle, at der ikke er tale om at udvide direktivets projektdefinition.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Nedrivning er en selvstændig projekttype, i bilag 1, nr. 3 (b) (nedrivning mv. af kernekraftværker), men det har ikke været meningen med lovforslaget at udvide projektbegrebet med nedrivning som en selvstændig projekttype generelt, jf. således ordet 'herunder' i lovforslagets §5, nr. 6 (høringsudkastets § 7, nr. 6). Dette tydeliggøres i bemærkningerne til lovforslaget for at undgå misforståelser.

5.2. Competence

HOFOR bemærker, at regionale vandindvindings- og forsyningsanlæg, der strækker sig over mere end to kommuner, ikke er nævnt i lovforslagets § 17. Derved er der opstået tvivl, om det fortsat vil være staten, der er VVM-myndighed for disse projekter. HOFOR vil opfordre til, at staten fortsat er VVM-myndighed på disse projekter, således at der sikres en sammenhængende og ensartet VVM-vurdering af vandindvindingen.

KL, Danske Havne og Den Danske Landinspektørforening peger på flere vanskeligheder med kompetenceafgrænsning og koordineringsforpligtelser i forbindelse med havneprojekter.

KL foreslår, at lovforslaget i øvrigt indeholder en generel koordineringsforpligtelse, når en VVM involverer flere myndigheder. Som eksempel nævnes havneprojekter og havvindmøller med tilhørende landkabler. Gladsaxe Kommune ønsker klarlagt, hvem der er VVM-myndighed, når mere end to kommuner er involveret.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Det fremgår af lovforslagets § 17, stk. 6, at miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at ministeren overtager kommunalbestyrelsens eller regionsrådets opgaver for visse projekttyper. Bemyndigelsen forudsættes anvendt til videreførelse af de eksisterende bestemmelser i den gældende VVM-bekendtgørelse, om hvornår staten er VVM-myndighed. De bekymringer, som HOFOR og Gladsaxe Kommune giver udtryk for, forudsættes derfor adresseret i denne bekendtgørelse.

For så vidt angår KL's forslag om en generel koordineringsforpligtelse ved konkrete projekter, som inddrager forskellige VVM-myndigheder, vil det indgå i den relevante bekendtgørelse herom, jf. ovenfor afsnit 3.2.

5.3. Screening

DI mener, at en screeningsafgørelse alene er en vurdering af, om væsentlige indvirkninger på miljøet kan accepteres, og at der ikke er tale om afgørelse. DI anser derfor lovforslagets bestemmelse om, at screeningen af projekter på bilag 2 er en afgørelse, for at være en overimplementering af VVM-direktivet.

DI mener, at det bør fremgå af lovforslagets bemærkninger, at bygherren har mulighed for at inddrage forebyggende foranstaltninger i screeningsansøgningen, og det bør ske så tidligt som muligt.

KL vil gerne opfordre til, at bygherren udfylder anmeldeskemaet i samarbejde med myndigheden, så misforståelser undgås, og sagen hurtigst muligt kan blive fuldt oplyst.

Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at kravene til form og indhold af ansøgningsmaterialet udformes fuldstændigt klart og ikke mere vidtgående end direktivet.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

I den gældende VVM-bekendtgørelse, som er udstedt med hjemmel i planloven, er screeningsafgørelsen en forvaltningsretlig afgørelse, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 2 og 5. Dette følger af den almindelige forvaltningsret og er i overensstemmelse med VVM-direktivet, der i den kodificerede version (2011/92/EU) artikel 4, stk. 4, jf. stk. 2, omtaler screeningsafgørelsen som en afgørelse. I det ændrede VVM-direktiv (2014/52/EU) fremgår det af artikel 4, stk. 4, at medlemsstaterne kan beslutte at kræve en screeningsafgørelse. Baggrunden for at lade det være op til medlemsstaterne er, at der i nogle medlemsstater kan være procedurer, som giver mulighed for at gå fra screening direkte til scoping/afgrænsningsfasen. Det er således ikke Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at den valgte model, som viderefører den eksisterende ordning, udgør en overimplementering af VVM-direktivet.

DI's ønske til beskrivelse af den forudgående proces for bygherren i bemærkningerne er noteret og vil indgå i udarbejdelsen den kommende vejledning på området, men det vil ikke fremgå af bemærkningerne til lovforslaget, der primært er rettet til mod fortolkningen af bestemmelserne og ikke anden vejledende tekst.

KL's opfordring til bygherren om at udfylde ansøgningsskemaet sammen med myndigheden rimer formelt set ikke med formuleringen af det nuværende screeningsskema, hvor ansøgeren står inde for de afgivne oplysningers rigtighed. Myndigheden har en vejledningsforpligtelse efter forvaltningslovens § 7, men det er fortsat ansøgerens ansvar at udfylde skemaet korrekt. Bortset herfra kan det i mange tilfælde være meget hensigtsmæssigt, at der er en dialog mellem bygherre og myndighed i forbindelse med udfærdigelse af ansøgninger. Den nærmere beskrivelse af ansøgningsprocessen vil ske i den vejledning, der udarbejdes til loven.

Kravene til ansøgningsmaterialet, som Landbrug & Fødevarer fremsætter ønsker til, må tage udgangspunkt i de ønsker og behov, som samtlige ansøgere og myndigheder har for at kunne dække de mange forskellige projekttyper, som dette lovforslag omfatter.

5.4. Samtidighed i sagsbehandlingen

Landbrug & Fødevarer og Brancheforeningen for biogas mener, at samtidighed bør kunne fraviges, hvis det betyder, at hele projektet bliver trukket i langdrag.

KL finder, at det bør fremgå, at samtidighed tilstræbes, da en screening på 90 dage vil være vanskelig at nå, når den kædes sammen med miljøgodkendelsen.

DN, DOF og CO-industri peger på, at samtidighed ikke må kortslette behandlingen af alternativer i miljøkonsekvensrapporten.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Bestemmelsen om samtidighed er en videreførelse af hjemmelen i planloven, som blev sat ind i forbindelse med lov nr. 537 af 29. april 2015, om bemyndigelse til at fastsætte regler om anmeldelse, om vilkår for etablering og drift og om sagsbehandling for mindre komplicerede virksomheder. Lov om miljøbeskyttelse blev ændret ved samme lov med henblik på at sikre, at de nødvendige hjemler var til stede. Der er således tale om videreførelsen af en eksisterende ordning, som alene angår en afgrænset gruppe af projekttyper, og der kan ikke foretages ensidige ændringer i dette lovforslag, som vil kunne gøre indskrænkninger i paralleliteten med miljøbeskyttelsesloven.

5.5 Høring i forbindelse med screening

DI mener, at det er overarbejde for offentligheden, hvis den skal høres i screeningsfasen efter, at den allerede er hørt under miljøvurderingsprocessen.

KL bemærker, at der ikke i dag gennemføres en høring af berørte myndigheder i forbindelse med en screening, og at en sådan høring vil forlænge processen.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Offentligheden skal ikke høres over screeningsafgørelser, jf. således lovforslagets § 35, stk. 1, nr. 1, hvor der alene henvises til berørte myndigheder. Herudover gælder forvaltningslovens generelle bestemmelser om partshøring.

I forhold til KL's bemærkning om, at kommunerne ikke i dag hører berørte myndigheder i forbindelse med en screening, skal det bemærkes, at der ikke tilsigtes en ændring af den eksisterende praksis med lovforslaget, idet det forudsættes, at kommunerne som VVM-myndighed vurderer, hvornår det er nødvendigt at indhente udtalelser fra berørte myndigheder med henblik på at oplyse sagen efter forvaltningslovens regler. Lovforslagets bemærkninger til § 35, stk. 1, nr. 1, er præciseret i overensstemmelse hermed.

5.6. Bagatelgrænser/tærskelværdier

Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at der indføres bagatelgrænser for, hvornår der kan undlades screening. Derudover opfordrer Landbrug & Fødevarer til, at muligheden for at fastsætte bagatelgrænser udnyttes efter nærmere drøftelse. KL opfordrer til, at der efterfølgende arbejdes med bagatelgrænser og fortolkning af kriterier i vejledningsarbejdet. KL peger på, at det er vigtigt med et grundigt vejledningsmateriale, således fortolkningstvivil ikke giver anledning til omfattende klagesager.

Helle Tegner Anker bemærker, at det ikke fremgår af lovforslaget, at der efter artikel 4 i VVM-direktivet gives mulighed for at fastsætte afskæringskriterier/tærskelværdier. Helle Tegner Anker peger på, at det forekommer relevant at drøfte behovet for fastsættelse af sådanne tærskelværdier eller kriterier med henblik på at undgå unødige ressourceanvendelse og administration.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

I høringsbrevet indgik en opfordring til at komme med ønsker omkring flytning og/eller sletning af nationalt fastsatte projekttyper. En række høringsparter har givet udtryk for et ønske om at optage direktivets projekttyper på bilag 1 og 2 uden ændringer med henblik på, at der ikke sker en overimplementering. Såfremt der måtte opstå yderligere behov for at ændre bilagene, herunder fastsættelse af evt. bagatelgrænser, har Miljø- og Fødevareministeren hjemmel hertil i lovforslagets § 44. Udarbejdelsen af den senere vejledning vil med fordel kunne indeholde en mere grundig fortolkning af de enkelte projekttyper; en fortolkning der vil kunne tage udgangspunkt i Kommissionens vejledning om de enkelte projekttyper på bilag 1 og 2.

5.7. Beskrivelsen af screeningspligtige projekter

DN, DOF og CO-industri peger på, at § 16 bør formuleres mere klart, så det fremgår, at de omfattede projekter er screenet og en miljøvurdering er fundet uforholden.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Ministeriet er enig i, at det er en udbredt opfattelse, at formodningen for screeningspligtige projekter på bilag 2 er, at de ikke er VVM-pligtige, men at EU-Domstolens praksis modsat viser, at screeningspligtige projekter er VVM-pligtige, medmindre det vurderes, at de i det konkrete tilfælde ikke har væsentlige indvirkninger på miljøet. Spørgsmålet vil blive behandlet i den kommende vejledning til lovforslaget.

5.8. Scoping/afgrænsning af miljøvurderinger af konkrete projekter

DN, DOF, Friluftsrådet, CO-industri og DCEA finder, at scoping også skal være obligatorisk for projekter på havområdet.

DCEA fremhæver, at scoping er en fortløbende proces og ikke blot et isoleret trin i tilrettelæggelsen af processen. Dette er i overensstemmelse med EU-Kommissionens holdning, og at dette bør fremgå af bemærkningerne til lovforslaget.

Dansk Akvakultur mener, at det skal være bygherren, der bestemmer, om scoping fasen skal anvendes.

DI mener, at høring af offentligheden i scoping fasen er overimplementering af VVM-direktivet.

Landbrug & Fødevarer mener, at det skal være bygherren, der bestemmer, om der skal gennemføres en scoping.

Miljø- og Fødevarerministeriets kommentar

Høringssvarene vedrørende scoping/afgrænsning af miljøvurderingen koncentrerer sig om to spørgsmål: for det første om der skal være obligatorisk scoping og for det andet hvor lang høringsfristen ved scoping skal være. For så vidt angår spørgsmålet om obligatorisk scoping, er der tale om at videreføre en eksisterende ordning fra VVM-bekendtgørelsen. Ministeriet har samtidigt haft for øje, at lovforslaget skal rumme flere forskellige ordninger, der som udgangspunkt forudsættes videreført, og derfor er der i lovforslaget indsat en bestemmelse om, at scoping for projekter på havet er frivillig, da det er den ordning, som har vist sig at være hovedreglen for disse projekter.

Derudover finder ministeriet, at der er gode grunde til at opretholde obligatorisk scoping som hovedregel, idet bygherren nu får ansvaret for at udarbejde miljøkonsekvensrapporten, og scoping anses for at være et vigtigt redskab til dette arbejde. Samtidig giver lovforslaget som noget nyt mulighed for at fravige kravet om scoping/afgrænsning af miljøvurderingen efter anmodning fra bygherren, hvis myndigheden finder det ubetænkeligt i forhold til projektet. Bemærkningerne har derfor ikke givet anledning til ændring af lovforslaget på dette punkt.

Til DCEAs ønske om at pointere i bemærkningerne, at scoping processen udstrækker sig frem til tilladelsens udstedelse, skal ministeriet bemærke, at der i forbindelse med udarbejdelsen af den senere vejledning med fordel vil kunne gives en mere grundig beskrivelse af scopingens indhold og udstrækning som proces.

Vedrørende høringsfristens længde henvises til afsnit 2.2.

5.9. Kompetente eksperter

Lif påpeger, at det er vigtigt at få præciseret, hvilke krav der stilles til kompetente eksperter, og om det er hele rapporten, der skal forfattes af den kompetente ekspert.

HOFOR ønsker at få bekræftet, at det er i orden at anvende egne interne eksperter, forudsat at disse besidder den nødvendige ekspertise.

Vindmølleindustrien anbefaler, at det præciseres, at bygherren ikke kan klandres for mangler i miljøkonsekvensrapporten. Det må, efter Vindmølleindustriens opfattelse, være myndighederne, der i sagsbehandlingen er ansvarlige for, at en tilladelse gives på et fuldt oplyst grundlag.

KL roser løsningen med kompetente eksperter, men peger på, at enkelte kommuner kan være udfordret i forhold til størrelse eller faglig ekspertise, og at

det kan medføre behov for samarbejde med andre kommuner eller anvendelse af konsulenter med henblik på at opfylde myndighedens rolle. DCEA anbefaler, at det præciseres i lovbemærkninger, hvilke kompetencer der skal til for at der vil være tale om en kompetent og kvalificeret ekspert. Samme behov er der for at beskrive myndighedernes tilstrækkelige ekspertise.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Kravet om bygherrens anvendelse af kompetente eksperter skal ses i lyset af, at det nu er bygherren, der efter direktivet har opgaven med at udarbejde miljøkonsekvensrapporten. Inddragelsen af eksperter i den sammenhæng afspejler ønsket om at sikre, at der i miljøkonsekvensrapporten foretages en tilstrækkelig kvalificeret beskrivelse, analyse og vurdering af de væsentlige miljømæssige indvirkninger på miljøet. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at udarbejdelsen af en miljøkonsekvensvurdering også i dag typisk vil kræve inddragelsen af flere rådgivere (eksperter) med specialist og generel viden. Derfor er det ikke muligt at beskrive kravene til kvalifikationer og kompetencer nærmere, end det fremgår af bemærkningerne. Det fremgår ligeledes af bemærkningerne, at da der ikke efter direktivet er krav om uafhængighed, muliggør dette anvendelsen af in-house rådgivning.

For så vidt angår kravene til myndighedernes ekspertise, er disse først og fremmest forudsat i den gældende ressortfordeling mellem myndigheder. Såfremt myndigheden ikke ser sig i stand til at løfte opgaven, vil myndigheden have mulighed for at trække på andre myndigheder eller antage ekstern bistand, når det sker med henblik på at vurdere det konkrete projekt.

Miljø- og Fødevareministeriet finder derfor ikke anledning til at ændre i lovforslaget omkring kompetente eksperter og kravene til myndighedernes ekspertise.

5.10. Overvågning og revurdering af VVM-tilladelsen

Landbrug & Fødevarer peger på, at der ikke fremgår 'og' mellem væsentlige og skadelige virkninger i direktivet og ønsker 'og' slettet. Organisationen peger også på, at bestemmelsen i høringsudkastets § 26, stk. 4, (lovforslagets § 27, stk. 4.) om revurdering af tilladelsen går langt videre end forudsat i direktivet og bør derfor slettes.

DN, DOF og CO-industri mener, at bygherren bør være forpligtet til hurtigst muligt at indberette overvågningsresultater til den VVM-myndighed, der har udstedt VVM-tilladelsen.

KL er tilfreds med lovforslagets implementering. KL peger på, at det vil være kommunens opgave at følge op på, om vilkårene overholdes.

DCEA bemærker, at det er meget positivt med overvågningsvilkår i lovforslaget og anbefaler, at det i lovforslaget tydeliggøres, at myndigheden har et ansvar for at sikre, at afværgeforanstaltningerne bliver gennemført af bygherre, og en overvågning af væsentlige skadelige indvirkninger. Endvidere bemærker DCEA, at en revurdering af VVM-tilladelser kan medføre, at det bliver nødvendigt at foretage ekspropriationslignende foranstaltninger. Det bør beskrives i bemærkningerne.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Det skal bemærkes, at direktivets krav om overvågning alene angår projekter, der tillades, selvom de kan forventes at have væsentlige skadelige virkninger på miljøet. Der er derfor ikke tale om et generelt overvågningskrav for alle projekter, der undergår en miljøkonsekvensvurdering. Efter Miljø- og Fødevareministeriets opfattelse vil der være tale om et fåtal af virksomheder, der falder inden for denne kategori, og sådanne projekter vil langt overvejende være

reguleret, herunder om overvågning, i det gældende regelsæt (typisk miljøbeskyttelsesloven). Det vil være sådanne særlige regelsæt, der skal anvendes til at stille krav om overvågning i de særlige tilfælde. Der vil således alene være tale om at stille krav om overvågning af de forhold, som vurderes at have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet. Samme forbehold gælder, hvis det skulle vise sig, at det undtagelsesvis er nødvendigt at stille overvågningskravet efter nærværende lovforslag.

Direktivets overvågningskrav kræver bestemmelser, som gør det muligt at håndhæve det. Hertil er valgt modellen fra miljøbeskyttelsesloven, da bestemmelsen netop hermed indskrænkes i sit anvendelsesområde. Da formuleringen har vist at give anledning til tvivl, slettes ordet 'og'. I forhold til DCEA's forslag om at omtale muligheden for at foretage ekspropriative foranstaltninger i forbindelse med håndhævelsen finder ministeriet ikke, at en sådan omtale vil bringe noget klarhed over problemstillingen ved at omtale den i bemærkningerne. Derimod kan den omtales i den kommende vejledning til lovforslaget.

5.11. Digitalisering

KL foreslår, at der udarbejdes et samlet anmelde- og screeningsskema. KL ønsker at drøfte, hvorledes det sikres, at der oprettes en fælles digital portal.

Danske Havne peger på, at der for hvert projekt indsamles mange data, og at disse kunne genanvendes, hvis de alle blev offentligt tilgængelige. Det ville i givet fald være myndighederne, der skulle forpligtes til at indsamle og formidle de respektive data. Som eksempel nævnes fugles adfærd i forhold til vindmøller.

Danske Regioner forudsætter, at offentliggørelse kan ske udelukkende digitalt og at der ikke også skal ske offentliggørelse i trykte medier.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Ministeriet har fuld forståelse for behovet for et samlet ansøgnings- og screeningsskema, og det foreslås, at interessenterne inddrages i udarbejdelsen af et sådant i forbindelse med udarbejdelsen af de centrale bekendtgørelser, som skal være på plads, når lovforslaget træder i kraft. Det er hensigten, at inddrage implementeringsarbejdsgruppen bestående af repræsentanter for KL, DI, Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Dansk Skovforening, Dansk Ornitologisk Forening, professor Lone Kørnov, AUC, Miljøstyrelsen samt Naturstyrelsen (formandskab og sekretariat) i arbejdet med opfølgningen på lovforslaget.

Oprettelsen af en digital portal er et større projekt, og det foreslås, at det overvejes som et selvstændigt projekt, når lovforslaget er vedtaget.

I forhold dataudtræk skal det bemærkes, at data er tilgængelige på Danmarks Arealinformation under Danmarks Miljøportal. Ønskes der yderligere informationer, kan det spilles ind i forbindelse med etableringen af en central portal, jf. ovenfor.

Det kan bekræftes, at fortolkningen er, at offentliggørelse kan ske udelukkende digitalt, medmindre det konkrete projekt tilsiger noget andet.

5.12. Offentliggørelse af udkast til VVM-tilladelse

DN, DOF og CO-industri, KL og DCEA foreslår, at udkast til VVM-tilladelse offentliggøres samtidig med høring over miljøkonsekvensrapporten.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Forslaget er indarbejdet i lovforslagets § 35.

6. Emner vedrørende de administrative bestemmelser

6.1. Udpegning af berørte myndigheder

DN, DOF og CO-industri finder, at miljø- og fødevareministeren skal udpege de myndigheder, der anses for at være berørte.

KL ser det umiddelbart som en fordel, at myndigheden selv udpeger de berørte myndigheder, men statslige myndigheder svarer sjældent på høringer, og derfor bør det give anledning til overvejelser over interne procedurer herfor.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

For såvel miljøvurdering af planer og programmer som af konkrete projekter gælder, at udpegningen af berørte myndigheder kan ske enten generelt, herunder ved at udnytte en bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler herom, eller ved de respektive myndigheders specifikke udpegninger i de konkrete sager. I en vejledning til loven vil der blive givet retningslinjer for, hvordan myndighederne skal fastlægge, hvem der er berørte myndigheder.

Ministeriet har noteret behovet for retningslinjer i forhold til svar på høringsudkast.

6.2. Armslængde

KL peger på, at armslængde princippet i § 40 vil have betydning for en række sager i såvel stat som kommuner, og efterlyser mere præcise guidelines til, hvordan man kan adskille fagområder (myndighed/bygherre/planlæggere) i kommunerne.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Det vil fremgå af den kommende vejledning til lovforslaget.

6.3. Forældelse af screeningsafgørelser og VVM-tilladelser

Landbrug & Fødevarer anfører, at den foreslåede frist på 3 år bør erstattes af en frist på 5 år, da den finansielle krise har vist et behov for ændringen, og at behovet for at hindre hamstring af tilladelser også tilgodeses med 5 år.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Udgangspunktet for lovforslaget har været at samskrive og forenkle de relevante regelsæt, hvori der indgik miljøvurderinger og i forbindelse hermed, så vidt muligt videreføre eksisterende regler. Det er således ministeriets vurdering, at der ikke er behov for at ændre på forældelsesfristens længde på 3 år i denne forbindelse. Fristen på 3 år svarer til hvad der gælder i en række øvrige miljølove.

6.4. Gebyr

Dansk Akvakultur påpeger, at der allerede opkræves gebyrer for myndighedernes behandling af ansøgninger om miljøgodkendelse. Dansk Akvakultur forudsætter, at der ikke vil blive taget om en nettostigning i de pålagte gebyrer.

Landbrug & Fødevarer finder, at hjemmelen til at kræve brugerbetaling må være en misforståelse og ønsker hjemmelen slettet.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Gebyrbestemmelsen er indsat som en generel hjemmel til at opkræve gebyrer, som svarer til de gebyrbestemmelser, der findes i de fleste af Miljø- og Fødevareministeriets love. Aktuelt tænkes gebyrbestemmelsen alene udnyttet til at opkræve gebyr på de områder, hvor der i dag opkræves gebyr.

6.5. Adgang til ejendom

DI mener, at høringsudkastets § 46 (lovforslagets § 47) bør ændres, således at der skal gives et forvarsel, og at myndighederne har pligt til genoprette skader mv. på ejendommen.

Miljø- og Fødevarerministeriets kommentar

Det bemærkes, at kravet om forvarsel allerede gælder i medfør retssikkerhedsloven § 5, medmindre formålet med adgangen derved forspildes. Et tvangsindgreb skal foregå så skånsomt som muligt og så vidt muligt uden at forårsage ødelæggelse eller lignende, jf. retssikkerhedslovens § 7. Ministeriet finder derfor ikke anledning til at ændre i lovforslaget.

6.6. Klagereglerne

Advokatrådet bemærker, at manglende klageadgang over miljøkonsekvensrapporten ikke harmonerer med lovforslagets bemærkninger om, at det er klageadgangen sammen med markedsbetingelserne, der også regulerer kvaliteten af kompetente eksperter arbejde. Advokatrådet anbefaler derfor, at der tages stilling til klageadgangen til Natur- og Miljøklagenævnet over miljøkonsekvensrapporter samt omfanget af prøvelsen.

Vindmølleindustrien støtter forudsætningen, at klageadgangen på VVM-proessen ikke er udvidet. Vindmølleindustrien ønsker tillige at plansager om vindmøller skal behandles som minimum fast-track 2 eller ved grundløse sager fast-track 1.

Gladsaxe Kommune bemærker, at klagebestemmelserne mangler bestemmelserne om indgivelse af klage via klageportalen.

DCEA finder det beklageligt, hvis klagemuligheden forringes i forhold til prøvelse af høringsperioder, scoping dokumenter mv. i lighed med klagemuligheden efter planlovens § 58, stk. 1, nr. 4 og 5.

Miljø- og Fødevarerministeriets kommentar

Med hensyn til klagemulighederne bemærkes det, at med løsrivelsen af VVM-reglerne fra den kommunale planlægning i planloven og andre sektorlove har miljøkonsekvensrapporten fået status af et oplysningsgrundlag for sagen. Klage over miljøkonsekvensrapporten vil derfor kunne indgå som en del af klagen over myndighedens afgørelse og tilladelse, som skal træffes for ethvert projekt omfattet af VVM-reglerne.

I forhold til ønsket om klageadgang over scoping dokumentet, høringsfrister og andre formalia er det ministeriets opfattelse, at scoping dokumenter er udtryk for procesledende beslutninger, og som sådanne er der ikke tale om afgørelser, der kan påklages. Til klage over høringsfrister og andre formalia skal det bemærkes, at sådanne klager kan rejses i sammenhæng med andre klager, uden at det kræver særskilt hjemmel.

Tilrettelæggelsen af, om klagenævnet behandler sager i det ene eller andet spor, falder ikke inden for dette lovforslag. Det er alene op til Natur- og Miljøklagenævnet at tilrettelægge deres sagsbehandling inden for rammerne af loven om Natur- og Miljøklagenævnet.

Lovforslaget indeholder indgivelse af klage ved digital selvbetjening, jf. § 52.

Ministeriet ser derfor ikke grund til at ændre lovforslaget.

6.7. Straffebestemmelser

DN, DOF og CO-industri foreslår, at lovforslagets strafferegler bør ændres således, at de er i overensstemmelse med havmiljølovens straffebestemmelser, herunder med fortabelse af retten til at drive virksomhed.

Miljø- og Fødevarerministeriets kommentar

Det er ministeriets vurdering, at ensartede strafbemåtelser/-strafframmer er en væsentlig forudsætning for en effektiv og proportional regulering af processerne for miljøvurdering. Lovforslagets straffebemåtelser vil derfor blive tilrettet, således at de afspejler de gældende strafframmer i bl.a. havmiljøloven.

7. Supplerende emner og ønsker fra interessenterne

7.1. Anbefalinger til indholdet af bekendtgørelser og vejledninger

Landbrug & Fødevarer, KL, DI, Vindmølleindustrien, Danske Råstoffer, DN, DOF, Friluftsrådet, DCEA og CO-Industri har en række forslag til indholdet af kommende bekendtgørelser og vejledninger.

Miljø- og Fødevarerministeriet vil inddrage interessenternes forslag i det efterfølgende arbejde med at udarbejde bekendtgørelser og vejledninger til loven.

7.2. Konkrete beregninger i lovforslaget

LI ønsker et konkret regneeksempel på den besparelse, som bygherren antages at få ved lovforslaget.

DI ønsker, at de økonomiske beregninger i lovforslaget ledsages af konkrete regnestykker.

Miljø- og Fødevarerministeriets kan oplyse, at de økonomiske konsekvenser af lovforslaget er forelagt Erhvervs- og Vækstministeriet. Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering (TER) har vurderet, at lovforslaget samlet kan medføre administrative lettelse på over 4 mio. kr. på samfundsniveau årligt. De administrative lettelse består i, at scoping/afgrænsning i forbindelse med VVM-redegørelser nu reelt kan have afgrænsende betydning for, hvilke parametre der skal medtages i VVM-redegørelsen. Naturstyrelsen oplyser, at private bygherrer på den baggrund i gennemsnit forventes at kunne spare mellem 5 og 15 pct. af udgifterne til udarbejdelse af en VVM-redegørelse. Afhængig af hvor mange private bygherrer der fremadrettet vil opnå en reel afgrænsende effekt af VVM-redegørelsernes omfang, vurderer TER, at de samlede løbende administrative lettelse kan være over 4 mio. kr. på samfundsniveau årligt. TER vurderer, at konsekvensændringslovforslaget ikke vil medføre administrative konsekvenser for erhvervslivet. Svaret er indarbejdet i de økonomiske og administrative konsekvenser. Lovforslagets øvrige økonomiske og administrative forklaringer og beregninger er udarbejdet efter Finansministeriets vejledning om konsekvensanalyser i lovforslag.

7.3. Over-/underimplementering af VVM-reglerne i anden lovgivning

DN og Landbrug & Fødevarer har påpeget, at navnlig husdyrbrugsloven indeholder en under-/ henholdsvis overimplementering af VVM-reglerne.

Miljø- og Fødevarerministeriets kan oplyse, at husdyrbrugsloven ikke omfattes af dette lovforslag, og derfor har ministeriet ikke adresseret de afgivne bemærkninger i den sammenhæng.

8. Bilagene

8.1. Generelle bemærkninger

KL: Der bør kun være to bilag, og placeringen af aktiviteterne bør så vidt muligt følge direktivet. Bilagene er mere vidtgående end direktivet stiller krav om. Som udgangspunkt bør bilagene følge direktivet, men gerne med klagørende tekst. Der bør kun være et bilag 1 og et bilag 2.

Landbrug & Fødevarer mener helt principielt, at der skal være en direktivnær implementering, og at de danske tilføjelser skal fjernes.

DI: Bilag 1 punkt 14, 15, 16 b og c, 20, 21, 25, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39 er alle overimplementering af VVM-direktivets bilag 2, som i lovforslaget overføres til bilag 1. Det betyder pligt til en miljøkonsekvensvurdering. Denne overimplementering skal tilbagerulles.

FRI: Mener ikke, at det er hensigtsmæssigt, at der eksisterer et bilag 1 og 1a samt 2 og 2a, og opfordrer til, at de samles i to bilag alene.

Helle Tegner Anker: Høringsudkastet synes ikke at udnytte det fulde potentiale i at skabe en ensartet regulering for så vidt angår VVM på tværs af forskellige sektorområder, bl.a. er forskellene mht. obligatorisk VVM-pligt (bilag 1) og screeningspligt (bilag 2) for anlæg på hhv. land og hav opretholdt ved de særlige bilag (1a og 2a) for (nogle) projekter på havet. Det bidrager ikke til overskueligheden og det er ikke klart, hvad der fagligt begrundes forskellene.

Brancheforeningen for Biogas finder, at det er helt afgørende, at den danske implementering af EU-direktivet sker direkte i overensstemmelse med direktivets hensigt, og at der ikke samtidig indføres nationale danske regler og opstramninger.

En række høringsparter har endvidere bemærkninger til en række konkrete listepunkter, jf. nedenfor.

Danmarks Naturfredningsforening, som CO-Industri tilslutter sig, og Friluftsrådet, har foreslået, at anlægstyper på direktivets bilag 2 (akvakulturanlæg) bør være obligatorisk VVM-pligtige.

Landbrug & Fødevarer mener, at det bør det være en mulighed for bygherren selv at beslutte, at projekter opført på bilag 2 kan behandles efter reglerne for bilag 1-projekter.

Brancheforeningen for biogas har noteret sig, at der lægges op til, at sager på områder, hvor en screening normalt udløser krav om fuld VVM, overføres til obligatorisk fuldt VVM krav. Brancheforeningen finder dette er en unødvendig skærpelse, og finder det bør være op til bygherre at afgøre, om han ønsker en afgørelse baseret på en screening.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Ministeriet har genovervejet behovet at gennemføre VVM-direktivets bilag I og II i bilag 1 og bilag 1a og bilag 2 og bilag 2 a, og har imødekommet forslagene om at samle bilagene i et bilag 1 og et bilag 2. Formålet med opdelingen på flere bilag var at afgrænse energi, forsynings- og klimaministerens VVM-kompetence i lovudkastets § 17 og bemyndigelsen i lovudkastets § 44. På baggrund af høringssvarene foreslås dette nu gennemført ved en omformulering af lovudkastets § 17, stk. 4, og bemyndigelsesbestemmelsen i § 44.

Miljø- og Fødevareministeriet har noteret, at der er et udbredt ønske om, at placeringen af de enkelte projekttyper på lovens bilag 1 og bilag 2 følger direktivets bilag, og at særlige danske bilagspunkter og nationalt fastsatte tærskelværdier for VVM-pligt eller screeningspligt fjernes.

Miljø- og Fødevareministeriet skal hertil bemærke, at det er ministeriets vurdering, at en række af de projekter, som i dag er obligatorisk VVM-pligtige og som følge af en flytning til bilag 2 fremadrettet kun vil være VVM-pligtige på baggrund af en screening, også fremadrettet i praksis vil blive screenet VVM-

pligtige. I disse tilfælde er der en risiko for en forøget sagsbehandlingstid, fra bygherren anmelder sit projekt til projektet kan påbegyndes. Denne risiko begrænses dog af forslaget om, at bygherren kan vælge, at et projekt på bilag 2 fra start behandles efter reglerne for bilag 1 projekter, jf. ovenfor.

De gældende tærskelværdier for VVM-pligt og afgrænsningen af VVM-pligtige projekter afspejler således formentlig bl.a., at der er taget hensyn til, at Danmark er et lille tætbeholdt land med meget korte afstande og forholdsvis få "ledige" arealer og et deraf følgende stort pres på arealressourcen. Disse hensyn vil også fremadrettet skulle indgå i beslutningen om, hvorvidt et konkret projekt skal miljøvurderes. Ved at afskaffe de faste tærskelværdier overlades det til VVM-myndigheden at foretage denne afvejning konkret for det enkelte projekt. I den forbindelse bemærkes, at EU-Domstolens praksis viser, at screeningspligtige projekter er VVM-pligtige, medmindre det vurderes, at de i det konkrete tilfælde ikke har væsentlige indvirkninger på miljøet.

Miljø- og Fødevareministeriet kan tilslutte sig forslaget om, at der skal være mulighed for, at bygherren kan bede om fra starten at få behandlet et bilag 2-projekt, som om det var VVM-pligtigt på bilag 1.

Ønskerne om ændringer af den gældende implementering af direktivets bilag 1 og 2 er imødekommet med enkelte undtagelser (skifergas, vindmøller, råstoffer, jordkabler m.v.) hvor ministeriet vurderer, at særlige forhold taler for at videreføre den gældende nationale implementering. Der henvises til kommentarerne nedenfor. Der er ikke redegjort for alle konsekvensændringerne til andre bilagspunkter i forbindelse med ophævelsen eller ændringen af bilagspunkter.

8.2. Listepunkter, der udgår fra bilag 1

Følgende listepunkter udgår fra høringsudkastets bilag 1:

7. b) Flyvepladser, hvis støjkonsekvensområder medfører væsentlige støjgener i områder, der er bebygget, udlagt til boligformål eller anden støjfølsom anvendelse.
7. e) Overordnede veje med en påtænkt linjeføring gennem naturområder
16. b) Rørledninger på mere end 1 km til transport af giftige, miljøfarlige eller brandfarlige væsker udenfor den pågældende virksomheds eget område.
16. c) Transmissionsledninger længere end 2 km længde for naturgas og linjestationer i forbindelse med transmissionsledninger, dog undtaget ledninger med en diameter op til 12" med tryk på 25 bar og derunder.
25. Sporveje, bybaner, høj- og undergrundsbaner eller lignende baner af særlig bygningstype, der udelukkende eller overvejende tjener til personbefordring.
26. Anlæg af synlige rørledninger med en ydre diameter på mere end 100 cm over større afstande end 500 m.
27. Virksomheder og anlæg, som er anmeldelsespligtige efter § 5 i Miljøministeriets bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer.

28. Sammenlægning/jordomlægning af landbrugsejendomme, hvori der indgår mere end 75 ejendomme, og som indebærer væsentlige ændringer i det fysiske miljø.

29. Projekter vedrørende inddragning af uopdyrket land eller delvise naturområder til intensiv landbrugsdrift på mere end 300 ha

30. Afvandings- og kunstvandingsprojekter, der omfatter mere end 300 ha

31. Nyplantning af skov på mere end 30 ha. i områder, hvor skovrejsning i henhold til den gældende kommuneplan er uønsket

32. Rydning af fredskov, der er ældre end 20 år og større end 30 ha i de i kommuneplanen planlagte skovrejsningsområder, og hvor der ikke sker tilplantning af mindst et tilsvarende areal, medmindre den ryddede skov af den statslige skovmyndighed er erklæret for værende uden væsentlig skovdyrkningsmæssig, biologisk, landskabelig eller rekreativ værdi

33. Saltvandsbaseret fiskeopdræt, hvor det samlede anlægsprojekt er placeret indenfor en afstand af 1 sømil fra kysten - dog undtagen opdræt indenfor de i en endeligt vedtaget kommuneplan eller vandplan udlagte områder til fiskeopdræt

34. Vandforsyningsboringer med en årsproduktion på 10 mio. m³ eller mere

35. a) Cementfabrikker med en produktionskapacitet på mere end 500 ton/dag.

35. b) Molerværker med en produktionskapacitet på mere end 4 m³/dag.

36. Kalkværker med en årsproduktion på mere end 200.000 m³.

37. Detailhandelscentre, der på grund af størrelsen har regional betydning.

38. Feriebyer og hotelkomplekser med et etageareal på mere end 50.000m².

39. Vindmøller over 80 m totalhøjde eller grupper af vindmøller med flere end 3 møller.

Vedrørende punkterne 27 og 33 henvises endvidere til afsnit 9.1. nedenfor.

8.3. Listepunkter, der ændres på bilag 1

Følgende listepunkter ændres på høringsudkastets bilag 1 (ændringerne er understregede):

2. a) Konventionelle kraftværker og andre fyringsanlæg med en termisk ydelse på mindst 120 MW samt

ændres til:

2. a) Konventionelle kraftværker og andre fyringsanlæg med en termisk ydelse på mindst 300 MW samt

7. d) Anlæg af nye veje med mindst fire kørespor eller udretning og/eller udvidelse af eksisterende vej med højst to kørespor med henblik på anlæg af mindst fire

kørespor, hvis en sådan ny vej eller et således udrettet og/eller udvidet vejafsnit har en længde på mindst 2 km

ændres til:

7. d) Anlæg af nye veje med mindst fire kørespor eller udretning og/eller udvidelse af eksisterende vej med højst to kørespor med henblik på anlæg af mindst fire kørespor, hvis en sådan ny vej eller et således udrettet og/eller udvidet vejafsnit har en længde på mindst 10 km

8. b) Større landanlæg til havneformål i forbindelse med havne, der kan besejles og anløbes af skibe på over 1350 tons

ændres til

8. b) Søhandelshavne, anløbsbroer til lastning og losning, der er forbundet med havneanlæg til lands og til vands (bortset fra færgebroer), og som kan anløbes af fartøjer på over 1.350 tons.

14. Kommerciel udvinding af råolie eller naturgas, der ikke er omfattet bilag 1 a og bilag 2 a.

ændres til:

14. Udvinning af mere end 500 tons råolie/dag og mere end 500.000 m³ naturgas/dag i kommercielt øjemed.

15. Dæmninger og andre anlæg til opstuvning eller varig oplagring af vand, når den nye eller supplerende opstuede eller oplagrede vandmængde overstiger 10 mio. m³, eller hvor vandarealet øges med 300 ha eller mere.

ændres til:

15. Dæmninger og andre anlæg til opstuvning eller varig oplagring af vand, når den nye eller supplerende opstuede eller oplagrede vandmængde overstiger 10 mio. m³.

21. Stærkstrømsluftledninger på mindst 2 km bygget til spændinger over 100 kV

ændres til:

21. Anlæg af stærkstrømsluftledninger med en spænding på mindst 220 kV og en længde på over 15 km.

41. Råstofindvinding på havet i internationale naturbeskyttelsesområder (EF-fuglebeskyttelsesområder, EF-habitatområder og Ramsarområder)

42. Råstofindvinding på havet på mere end 1 mio. m³ pr. år eller på mere end 5 mio m³ i alt.

ændres til:

26. Råstofindvinding i internationale naturbeskyttelsesområder, jf. bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

27. Råstofindvinding, som årligt eller samlet er større end den hidtil tilladte, i fællesområder, jf. lovens § 20, stk. 2, nr. 2, hvor der er en gældende tilladelse til indvinding, som ikke er meddelt på basis af konkrete feltundersøgelser af miljøet.

28. Råstofindvinding af mængder over 10.000 m³ om året eller 50.000 m³ i alt i andre områder end de i nr. 2 nævnte, hvor der ikke tidligere er tilladt råstofindvinding på basis af konkrete feltundersøgelser af miljøet.

Det bemærkes, at de foreslåede listepunkter 26, 27 og 28 svarer til de nye regler om råstofindvinding på havet, jf. nedenfor afsnit 9.1.

8.4. Listepunkter, der udgår på bilag 2

Følgende listepunkter udgår fra høringsudkastets bilag 2 med henblik på at sikre en direktivnær implementering, jf. også afsnit 9.2. nedenfor:

5. f) Asfaltværker

5. g) Molerværker

10. Risikoanlæg - Virksomheder og anlæg, som er anmeldelsespligtige efter § 4 i Miljøministeriets bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer.

8.5. Listepunkter, der ændres eller tilføjes på bilag 2

Følgende listepunkter tilføjes lovforslagets bilag 2 med henblik på at sikre en direktivnær implementering (ændringerne er understregede):

Infrastrukturprojekter

litra a) Anlægsarbejder i erhvervsområder til industriformål

Endvidere er foretaget mindre ændringer i et mindre antal listepunkter for at sikre fuld overensstemmelse med direktivets formuleringer.

Se også afsnit 9.2. nedenfor.

9. Bemærkninger til enkelte listepunkter i høringsudkastet

9.1. Bemærkninger til bilag 1

DI: Bilag 1 punkt 14, 15, 16 b og c, 20, 21, 25, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39 er alle overimplementering af VVM-direktivets bilag 2, som i lovforslaget overføres til bilag 1. Det betyder pligt til en miljøkonsekvensvurdering. Denne overimplementering skal tilbagerulles

Høringsudkastets punkt 2 litra a) Konventionelle kraftværker og andre fyringsanlæg med en termisk ydelse på mindst 120 MW (fra 300MW til 120MW implementerer dele af direktivets bilag II)

DONG Energy: Ønsker Bilag 1, punkt 2, litra a, implementeret direktivnært, dvs. at tærskelværdien ændres til 300 MW.

Høringsudkastets punkt 8 litra b) - Større landanlæg til havneformål i forbindelse med havne, der kan besejles og anløbes af skibe på over 1350 tons

KL bemærker, at der i VVM bekendtgørelsen og dermed lovforslaget (bilag 1, punkt 8b), står der »Større landanlæg til havneformål i forbindelse med havne, der kan besejles og anløbes af skibe på over 1350 tons.« frem for » SØ-handelshavne, anløbsbroer til lastning og losning, der er forbundet med havneanlæg til lands og til vands (bortset fra færgebroer), der kan anløbes af fartøjer på over 1 350 tons«.

Høringsudkastets punkt 16. litra b) Rørledninger på mere end 1 km til transport af giftige, miljøfarlige eller brandfarlige væsker udenfor den pågældende virksomheds eget område og litra c) Transmissionsledninger længere end 2 km længde for naturgas og linjestationer i forbindelse med transmissionsledninger, dog undtaget ledninger med en diameter op til 12" med tryk på 25 bar og derunder.

Brancheforeningen for Biogas ønsker ikke nationalt krav om VVM i forbindelse med etablering af naturgasledninger.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Ønskerne om ændringer af høringsudkastets punkt 2, litra a, punkt 8, litra b og punkt 16, litra b og c, er imødekommet.

Høringsudkastets punkt 20 (VVM-bekendtgørelsen punkt 19). Råstofindvinding fra åbne brud med en samlet indvindingsperiode på mere end 10 år med undtagelse af indvinding indenfor de i en endeligt vedtaget kommuneplan eller råstofplan udpegede graveområder

Danske Råstoffer tilkendegiver, at høringsudkastets punkt 20 ”råstofindvinding fra åbne brud med en samlet indvindingsperiode på mere end 10 år ...” bør fjernes.

Danske Regioner henleder opmærksomheden på, at det fremgår, at også graveområder i en endeligt vedtaget kommuneplan er undtaget automatisk VVM-pligt (ligesom i nuværende VVM-bekendtgørelse). Da det er råstofplanen, og ikke kommuneplanen, der fastlægger graveområder, bør ”kommuneplan eller” udgå. Endvidere opfordres Naturstyrelsen til at overveje om en række fortolkningsspørgsmål fra Region Sjælland giver anledning til præcisering af bilag 1, vejledning eller lignende.

Region Sjælland har med mail af 2. marts 2015 henvendt sig til Naturstyrelsen omkring VVM-bekendtgørelsens bilag 1, pkt. 18 og 19. Naturstyrelsen opfordres til at overveje om mailen giver anledning til præcisering af bilag 1, vejledning eller lignende.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Høringsudkastets bilag 1, punkt 19, svarer til direktivets tilsvarende bilagspunkt. Punkt 20 vedrører tilladelser, der gives uden for de graveområder, der er udlagt i råstofplanen, og samtidig gives for mere end 10 år. Som altovervejende hovedregel skal der efter råstofloven kun gives tilladelse til råstofindvinding i de udlagte graveområder og i højst 10 år. Der er således tale om en situation, som meget sjældent vil forekomme, da en sådan tilladelse vil kræve, at der foreligger helt særlige omstændigheder. I et sådant tilfælde vil der være grund til at foretage en grundig vurdering.

Det er på den baggrund ministeriets vurdering, at bilagspunkt 20 bør opretholdes indtil videre, og at en eventuel ændring bør foretages, hvis råstoflovens regel om, at tilladelser normalt højst gives for 10 år ved indvinding på land, tages op til drøftelse og på baggrund af resultatet af sådanne drøftelser.

Lovforslaget er derfor ikke ændret på dette punkt. Dog er henvisningen til kommuneplanen og noten slettet.

Spørgsmålene til fortolkningen af bilagspunkterne 18 og 19 i VVM-bekendtgørelsen (punkt 19 og 20 i høringsudgaven) vil indgå i arbejdet med en ny vejledning om VVM-reglerne.

Høringsudkastets punkt 27. Virksomheder og anlæg, som er anmeldelsespligtige efter § 5 i Miljøministeriets bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer.

DI ønsker punktet fjernet fra projektlisten. Disse virksomheder er reguleret i risikobekendtgørelsen.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Risikovirksomhederne kom ind i VVM-bekendtgørelsen på baggrund af anbefalinger fra henholdsvis et risikoudvalg nedsat af miljøministeren, som i 1988 udarbejdede rapporten Risiko og risikokommunikation, samt fra det såkaldte Kulegravningsudvalget, som blev nedsat af regeringen efter fyrværkeriulykken i 2004 i Seest ved Kolding.

I begge tilfælde var planhensyn argumentet for at indføre risikovirksomhederne i VVM-bekendtgørelsen, og der blev specifikt henvist til muligheden for om nødvendigt at kunne udlægge sikkerhedszoner omkring risikovirksomheder i forbindelse med udarbejdelse af VVM og kommuneplantillæg.

Ved ændringen af VVM-bekendtgørelsen i 2014 blev VVM-processen forenklet ved adskillelsen fra kravet om udarbejdelse af kommuneplantillæg, således at en procedure efter VVM-bekendtgørelsen ikke længere giver mulighed for udlægning af sikkerhedszoner i kommuneplanretningslinjer. Det er vurderingen, at planhensyn generelt kan varetages ved andre regler end VVM-reglerne, dvs. primært i risikobekendtgørelsen og i planloven.

Bilagspunkt 27 Virksomheder og anlæg, som er anmeldelsespligtige efter § 5 i risikobekendtgørelsen er på baggrund af høringen udgået af lovforslagets bilag 1.

Høringsudkastets punkt 33. Saltvandsbaseret fiskeopdræt, hvor det samlede anlægsprojekt er placeret inden for en afstand af 1 sømil fra kysten - dog undtagen opdræt inden for de i en endeligt vedtaget kommuneplan eller vandplan udlagte områder til fiskeopdræt

Dansk Akvakultur ønsker, at saltvandsbaseret fiskeopdræt inden for 1 sømil (punkt 33 i høringsudkastet) flyttes til lovforslagets bilag 2.

Friluftsrådet og Danmarks Naturfredningsforening med tilslutning fra CO-industri og DOF tilkendegiver, at akvakulturanlæg til havs (både havbrug, muslingebrug og tanganlæg) - uanset om de er beliggende inden for eller uden for 1 sømil fra kyst eller basislinje bør være omfattet af fuldpligtig VVM på grund af deres store forurenings- og konfliktpotentiale. Muslinge- og bundkulturer - og tanganlæg bør som minimum være screeningspligtige.

Høringsudkastets punkt 39. Vindmøller over 80 m totalhøjde eller grupper af vindmøller med flere end 3 møller.

Vindmølleindustrien ønsker, at vindmøller over 80 m totalhøjde eller grupper af vindmøller med flere end 3 vindmøller (punkt 39) fremover kun skal være skal blive VVM-pligtige på baggrund af screening – dvs. flytning til bilag 2.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentarer

Punkt 33 og 39 i høringsudgaven udgår af lovforslagets bilag 1, således at saltvandsbaseret fiskeopdræt fremadrettet omfattes af bilag 2, punkt 1, litra f, uanset om anlægget er beliggende inden for eller uden for 1 sømil fra kysten, og således at vindmøller fremover alene optages på bilag 2. Der henvises til afsnit 9.2 vedrørende bilag 2, punkt 3, litra j, vedrørende vindmøller.

Høringsudkastets punkt 40: Anlæg med direkte henblik på frakturering udelukkende i forbindelse med efterforskning eller udvinding af skifergas.

DI: Punkt 40 er også en national bestemmelse, som ikke har hjemmel i VVM-direktivet og skal slettes fra lovforslaget. Enhver plan eller program, som udlægger arealer til denne type aktiviteter vil i øvrigt altid skulle miljøvurderes. Aktiviteterne indgår ikke i VVM-direktivet, idet EU-Kommissionen er i gang med en selvstændig proces for retningslinjer for vurdering af denne type aktiviteter.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger

Punktet er tilføjet VVM-bekendtgørelsens bilag 1 ved en ændring af VVM-bekendtgørelsen i 2012, hvorved sådanne anlæg blev gjort obligatorisk VVM-pligtige. Herved blev det sikret, at der i alle tilfælde skal foretages en fuld VVM-vurdering af sådanne anlæg. Baggrunden for ændringerne var, at der var tale om en ny potentiel energikilde, der kunne rejse særlige miljømæssige spørgsmål. Det er Miljø- og Fødevareministeriets opfattelse, at der altid bør gennemføres en grundig vurdering af de omtalte projektyper, herunder af hensyn til grundvandsbeskyttelsen, forinden beslutningen om, hvorvidt projektet kan tillades, træffes, og at den gældende ordning bør videreføres. På den baggrund har høringssvarene ikke givet anledning til ændringer.

Høringsudkastets punkt 41. Råstofindvinding på havet i internationale naturbeskyttelsesområder (EF-fuglebeskyttelsesområder, EF-habitatområder og Ramsarområder)

Høringsudkastets punkt 42. Råstofindvinding på havet på mere end 1 mio. m³ pr. år eller på mere end 5 mio. m³ i alt.

DN: I vurderingen af om råstofgravning er omfattet af VVM-pligt bør reglerne ændres således, at et graveprojekter defineres som summen af det ansøgte samt tidligere opnåede gravetilladelser i lokalområdet. Ved at vurdere ansøgningerne samlet – uanset om det sker gennem én ansøgning eller flere på hinanden følgende ansøgninger over tid, vurderes den reelle miljøkonsekvens for området, i overensstemmelse med direktivets hensigt.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Som oplyst i høringsudgaven af lovforslaget er det hensigten, at lovforslagets bilagspunkter vedrørende råstofindvinding på havet, som i dag er reguleret i råstoflovgivningen, udformes i overensstemmelse med de nye regler om miljøvurdering af projekter vedrørende råstofindvinding på havet i bekendtgørelse nr. 1306 af 24. november 2015 om efterforskning og indvinding af råstoffer fra søterritoriet og kontinentalsoklen. Hermed ændres afgrænsningen af de projektyper, der altid skal undergives en VVM-vurdering. Mængdegrænsen forslås således som hovedregel erstattet af et krav om obligatorisk VVM-pligt for indvindingsprojekter i områder, der ikke tidligere har

været grundigt undersøgt, fordi de oprindelig er udlagt før der var krav herom. Indvindingsprojekter i øvrige områder vil skulle undergives en screening, der kan føre til VVM-pligt, såfremt det konkrete projekt kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet. Bilagspunkterne vedrørende råstofindvinding på havet affattes således:

1) Råstofindvinding i internationale naturbeskyttelsesområder, jf. bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

2) Råstofindvinding, som årligt eller samlet er større end den hidtil tilladte, i fællesområder, jf. lovens § 20, stk. 2, nr. 2, hvor der er en gældende tilladelse til indvinding, som ikke er meddelt på basis af konkrete feltundersøgelser af miljøet.

3) Råstofindvinding af mængder over 10.000 m³ om året eller 50.000 m³ i alt i andre områder end de i nr. 2 nævnte, hvor der ikke tidligere er tilladt råstofindvinding på basis af konkrete feltundersøgelser af miljøet.

(øvrige projekter omfattes af bilag 2, punkt 2, litra c (råstofindvinding på havet)).

Den nye foreslåede afgrænsning af obligatorisk VVM-pligtige indvindinger afspejler bedre VVM-direktivets system og kriterier for, hvordan man skal afgøre, om en ansøgning er VVM-pligtig. Ændringerne vurderes at give et system, som er mere hensigtsmæssigt både for indvindere og myndigheder, ikke medfører forøgede udgifter for ansøgerne, og som er i bedre overensstemmelse med direktivet.

9.2. Bemærkninger til høringsudkastets bilag 2

Punkt 1. Landbrug, skovbrug og akvakultur - a) Projekter vedrørende sammenlægninger

Landbrug & Fødevarer påpeger, at punkt 1 a, som i den danske version af direktivet har ordlyden: "Projekter vedrørende sammenlægninger." ikke svarer til andre sprogversioner, og at den danske ordlyd er udtryk for overimplementering.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Lovforslagets bilag 2 punkt 1 a svarer til direktivets ordlyd. Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer af lovforslaget, men vil indgå i arbejdet med den kommende vejledning til lovforslaget.

Punkt 3, litra c: Transport af elektricitet gennem luftledninger, jordkabler dimensioneret til spændinger over 100 kV, samt tilhørende stationsanlæg dog undtaget elkabler på søterritoriet

DI påpeger, at punktet på lovforslagssiden indeholder et punkt "c", som ikke optræder i direktivbilaget. Det bør fjernes, da de planer og programmer, som udlægges disse anlæg på forhånd skal miljøvurderes.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Udvidelsen til også at omfatte elektriske jordkabler, der er dimensioneret til spændinger over 100 kV samt tilhørende stationsanlæg blev gennemført ved en

ændring af VVM-bekendtgørelsen i 2010, hvor forslaget blev begrundet i en større anvendelse af jordkabler til transport af el ved høje spændinger, og at en væsentlig påvirkning af miljøet ikke vil kunne udelukkes. Miljø- og Fødevarerministeriet vurderer, at den gældende nationale formulering af punktet, som tilføjer jordkabler dimensioneret til spændinger over 100 kV, samt tilhørende stationsanlæg bør opretholdes, da sådanne anlæg kan have væsentlige indvirkninger på miljøet. Eksempelvis kan transformestationer have betydelige landskabelige påvirkninger.

Punkt 3, litra j: Vindmøller – vindmølleparker

DI: I underpunkt "j" henvises på lovforslagssiden til "vindmøller", hvor den tilsvarende formulering på direktivets side er "vindmølleparker".

Lovforslagsversionen vil betyde, at langt flere vindmølleplanlægninger vil skulle pålægges VVM-procedurer. "Vindmølleparker" omfatter normalt flere vindmøller, end der hentydes til ved bare at anvende ordet "vindmøller". Den kommunale planlægning vil tage hånd om de mindre grupper vindmøller og enkelt-møller, og disse planer skal miljøvurderes.

Miljø- og Fødevarerministeriets kommentar

Såfremt ordlyden af listepunktet om vindmøller som foreslået ændres til "vindmølleparker", som er direktivets ordlyd vil opstilling af enkeltmøller uanset størrelse ikke længere være omfattet. Enkeltvindmøller i det åbne land giver i vidt omfang på grund af Danmarks geografiske forhold anledning til potentielle konflikter i forhold til beskyttelse af naturtyper og ikke mindst arter (naturdirektiverne), men også i forhold til nabogener, støj mv. Den samlede vurdering, som VVM-reglerne sikrer, er et velegnet instrument til at afklare disse konflikter. Vindmøller er i dag blevet så store anlæg, at de har endnu større miljøpåvirkninger (landskab, støj, skyggekast m.v.) end da direktivet blev til. På baggrund af høringssvarene er bilag 1, punkt 39 i høringssudkastet om obligatorisk VVM-pligt (vindmøller over 80 m totalhøjde eller grupper af vindmøller med flere end 3 møller) udgået. Sådanne møller vil derfor fremover skulle behandles efter bilag 2 punkt 3 j, "vindmøller". På den baggrund er det Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at formuleringen "Vindmøller" bør bibeholdes. Bilagspunktet er derfor ikke ændret som ønsket.

Enkeltstående vindmøller vil således fortsat være omfattet bortset fra enkeltstående vindmøller i landzone på op til 25 m i totalhøjde (husstandsmøller). F.s.v.a. enkeltstående husstandsmøller i byzone og sommerhusområder vil disse ligesom i dag være screeningspligtige under hensyn til, at man bor tættere i disse områder, hvorfor der i langt højere grad kan være miljømæssige påvirkninger for naboer i forhold til skyggevirkning og støj mv.

Punkt 5, litra f Asfalt værker og litra g molerværker

DI: Bilag 2, punkt 5 indeholder på lovforslagssiden asfaltværker og molerværker. Disse findes ikke på direktivets side og er derfor overimplementering. DI vurderer, at disse typer anlæg vil blive tilstrækkeligt miljøvurderet gennem planlovens procedurer og ved miljøgodkendelser efter miljøbeskyttelsesloven.

Asfaltindustrien ønsker, at asfaltværker fjernes fra bilag 2, punkt 5. Bilag 2, punkt 5, omhandler energiintensive anlæg i mineralindustrien, hvor der foregår en smeltning eller anden fysisk ændring af tilstandsform. Den proces, der finder sted på et asfaltværk, handler alene om sammenblanding af sten- og grusmaterialer med et organisk bindemiddel (bitumen), og er derfor ikke sammenlignelig med de øvrige typer af industri i punkt 5.

Miljøpåvirkningen fra asfaltværker er reguleret i standardvilkårsbekendtgørelsen i lighed med betonblandrier (over 20.000 tons pr år). Det er Asfaltindustriens opfattelse, at der herigennem er taget fornødent hensyn til virkninger på det omgivende miljø.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

Vedrørende bilag 2 punkt 5 litra f (asfaltværker) og 5 litra g (molerværker) bemærkes, at disse punkter er udgået af lovforslagets bilag, som formuleres i overensstemmelse med direktivets ordlyd. Det er imidlertid ministeriets vurdering, at asfaltværker er omfattet af bilagspunkt 5, litra e, for så vidt angår produktion af bitumen eller anden oliebaseeret asfalt produktion, hvorimod værker der alene blander bitumen med sten, grus o.l. uden smeltning ikke er omfattet. Det må således bero på en konkret vurdering af det enkelte projekt, om der er tale om et anlæg omfattet af direktivets listepunkter eller ikke.

For så vidt angår molerværker er det vurderingen, at indvinding af moler er omfattet af bilag 2, punkt 2, litra a, og at behandling af moler er omfattet af direktivets bilagspunkt 5, litra f. Asfaltværker og molerværker kan derfor fortsat være omfattet af bilag 2, selvom de specifikke projekttypen ikke er særskilt omtalt.

Punkt 10. Risikoanlæg

Her er DI's kommentarer identiske med den til bilag 1, punkt 27. Punktet ønskes fjernet fra projektlisten. Landbrug & Fødevarer gør opmærksom på, at Seveso-direktivet er blevet overimplementeret i risikobekendtgørelsens § 4 i forhold til køleanlæg, hvor der anvendes ammoniak som kølemiddel. Der er således tale om en overimplementering af en overimplementering. Dette har store konsekvenser for en række fødevareraktiviteter.

Miljø- og Fødevareministeriets kommentar

For så vidt angår bilagspunkt nr. 10 i høringsudgaven "risikoanlæg" er Miljø- og Fødevareministeriet enig i, at kategorien ikke fremgår af direktivets bilag 2, og punktet er ikke medtaget på lovforslagets bilag. Det bemærkes dog, at langt hovedparten af risikovirkningerne forsat vil være omfattet af enten krav om screening eller miljøvurdering, idet deres aktiviteter er omfattet af andre listepunkter på VVM-direktivets bilag 1 eller 2. Der henvises i øvrigt til kommentaren ovenfor vedrørende risikovirkninger på bilag 1.

For så vidt angår ønsker om præcisering og eksemplificering af de enkelte listepunkter adresseres disse ikke i lovforslaget, men vil indgå i det kommende arbejde med en vejledning til de nye regler om miljøvurdering.

Punkt 11 (direktivets punkt 10) Infrastrukturprojekter

KL gør opmærksom på, at »Anlægsarbejder i industrizoner« (bilag 2, pkt 10, litra a, fra direktivet) mangler i den danske implementering. En VVM for et større erhvervsområde til industriformål (det være sig inde i landet eller en havn), kan være en fordel, da man derved kan få afklaret rammerne for miljøpåvirkning i forbindelse med udviklingen af området. Lovforslaget kan med fordel beskrive, hvordan dette kan gøres i praksis. Dette kan også lette arbejdet for virksomheder, som efterfølgende slår sig ned på stedet. FRI foreslår, at lovudkastets bilag 2, punkt 11, litra a (direktivets punkt 10, litra b) om anlægsarbejder i byzone præciseres eller eksemplificeres yderligere, idet punktet til stadighed opfattes forskelligt og giver anledning til diskussion.

By & Havn bemærker, at der for detailhandelscentre, der på grund af størrelse har regional betydning, (lovudkastets Bilag 1, punkt 37) – skal ske VVM. I henhold til Bilag 2, Punkt 11 skal der for anlægsarbejder i byzone, herunder opførelse af

butikcentre og parkeringspladser ske screening. By & Havn finder sidstnævnte screening både bureaukratisk tungt og tidskrævende, idet både butikcentre og parkeringspladser er bestemt i Kommuneplan, indgår i Lokalplan for området, og derfor er med i høringsprocessen for lokalplanen.

Miljø- og Fødevarerministeriets kommentar

Som det er fremført i høringssvarene er VVM-direktivets bilag 2, punkt 10, litra a, "Anlægsarbejder i industrizoner" ikke særskilt gennemført i VVM-bekendtgørelsen, men betragtes som gennemført ved punktet "anlægsarbejder i byzone, herunder opførelse af butikcentre og parkeringspladser". Den danske planlovgivning bygger på en opdeling af landet i byzoner, sommerhusområder og landzoner, og operer ikke med begrebet industrizone. For at sikre en korrekt gennemførelse af VVM-direktivet og også miljøvurderingsdirektivet, som henviser til VVM-direktivets bilag, foreslås lovens bilag 2, punkt 10, litra a gennemført ved et nyt punkt "anlægsarbejder i erhvervsområder til industriformål" og litra b, formuleret med samme ordlyd som VVM-direktivet. Litra b vil fremover også omfatte detailhandelscentre, der på grund af deres størrelse har regional betydning, som i dag er omfattet af bilag 1, punkt 37, som er udgået af lovforslagets bilag 1, jf. ovenfor.

For så vidt angår ønsker om præcisering og eksemplificering af de enkelte listepunkter adresseres disse ikke i lovforslaget, men vil indgå i det kommende arbejde med en vejledning til de nye regler om miljøvurdering.